

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0790.5.4.2026

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie Pana Rzecznika z 12 maja 2026 r.¹ dotyczące postępowania wyjaśniającego w sprawie deportacji obywateli Afganistanu, przeprowadzonej 10 kwietnia 2026 r., a także oceny sposobu komunikowania się Komendanta Głównego Straży Granicznej z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W pierwszej kolejności pragnę zapewnić, że współpraca z Panem Rzecznikiem oraz Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich ma szczególne znaczenie i jest traktowana z należytą powagą. Jednocześnie chciałbym podziękować za uwagi w zakresie zaistniałych okoliczności, a także przekazać, że odnotowano, iż sposób komunikacji oraz termin realizacji części działań mogły budzić zastrzeżenia.

Na podstawie relacji Straży Granicznej oraz złożonych wyjaśnień w sprawie podnoszonej przez Pana Rzecznika chciałbym przedstawić przebieg podjętych działań. Wymienieni w niniejszym wystąpieniu cudzoziemcy zostali odprawieni na loty o godz. 13.41 (M.K.) i 13.50 (M.M.S.) 10 kwietnia 2026 r. Następnie wraz z eskortą i załogą wojskową przebywali w strefie wojskowej, oczekując na rozpoczęcie procedury odlotu samolotu. Samolot wystartował o godz. 15:50. Należy zatem zauważyć, że zgodnie z relacją Straży Granicznej w chwili podjęcia czynności zmierzających do wykonania decyzji powrotowych wobec ww. osób nie istniały żadne przeszkody prawne – wynikające z prawa krajowego lub międzynarodowego – do ich realizacji. Pierwsza informacja o wydaniu przez Europejski Trybunał Praw Człowieka środka tymczasowego wpłynęła mailowo o godz. 14.39 (w sprawie M.M.S.), następnie o godz. 14.47 (w sprawie M.K.). Należy przy tym nadmienić, że organizacja wylotu odbyła się na terenie wojskowej strefy lotniska, gdzie obowiązują rygorystyczne zasady związane z dostępem, łącznością i z bezpieczeństwem, celem zapobieżenia ewentualnym zagrożeniom.

W nawiązaniu do podniesionych w wystąpieniu Pana Rzecznika wątpliwości pragnę poinformować, że operacje powrotowe są realizowane wyłącznie w przypadkach, w których przeprowadzone postępowanie administracyjne nie wykazało przeszkód prawnych do ich wykonania i wobec cudzoziemców posiadających ostateczne

¹ Sygn. ZPM.542.35.2026.JO

decyzje administracyjne w przedmiocie zobowiązania do powrotu, podlegające przymusowemu wykonaniu.

Pragnę zaznaczyć, że wszelkie podejmowane przez Rząd RP działania odbywają się na podstawie i w granicach prawa, zgodnie z fundamentalną zasadą legalizmu. Dodatkowo, mając na względzie aktualną sytuację migracyjną, w ostatnim czasie dokonano rewizji listy państw, do których powroty przymusowe przez dłuższy okres były wstrzymane. Po wnikliwej analizie rozstrzygnięć Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców w zakresie postępowań o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce od 13 czerwca 2025 r., powroty, m.in. do Afganistanu, zostały wznowione. Jednocześnie jeszcze raz zapewniam, że każda sprawa cudzoziemca traktowana jest indywidualnie, a decyzje odnoszące się do powrotu danego cudzoziemca są podejmowane po uprzedniej analizie stanu faktycznego oraz sytuacji cudzoziemca, w tym aktualnej sytuacji geopolitycznej w kraju pochodzenia. Biorąc pod uwagę obecną sytuację na Bliskim Wschodzie, na bieżąco są analizowane i korygowane procedury operacyjne, tak aby zapewnić bezpieczną realizację zadań z zachowaniem wszelkich uprawnień przysługujących cudzoziemcom oraz zasad bezpieczeństwa osób powracanych.

Z poważaniem

z up. Maciej Duszczyk

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/